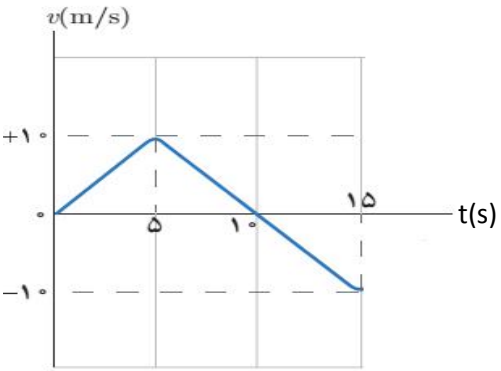
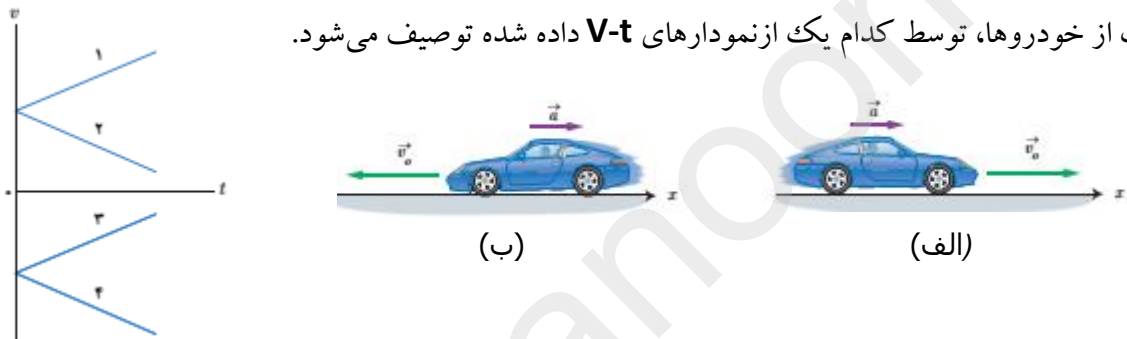
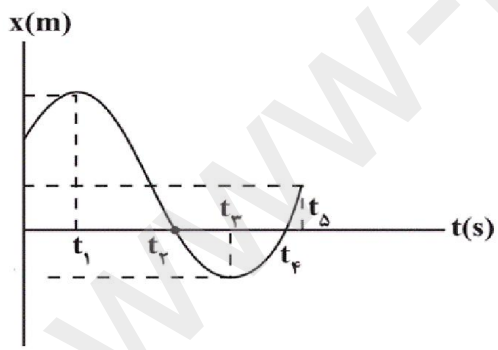

نام:	وزارت آموزش و پرورش	درس: فیزیک ۳
نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۴
پایه: دوازدهم	امتحان پایان نیم سال اول	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه
رشته: ریاضی و فیزیک	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۴۰۳	تعداد سوالات: ۱۸ سوال
ساعت امتحان: ۱۰ صبح		نمره:

ارزش هر کس به مقدار دانایی و تخصص اوست. امام علی (ع)

ردیف	توجه: پاسخ سوالات داخل همین برگه سوالات نوشته شود.	بارم
۱	درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید. الف: نیروی عمودی سطح ناشی از تغییر شکل سطح تماس دو جسم است. ب: در حرکت کندشونده، شتاب منفی است. پ: اگر بسامد نوسان واداشته بیشتر از بسامد طبیعی آونگ باشد برای آن تشدید رخ نمی دهد. ت: مدار همگام با زمین، یعنی یک ماهواره همواره در نقطه های مختلف بالای زمین باشد. ث: بیشترین طول موج در طیف امواج الکترومغناطیسی مربوط به امواج رادیویی است.	۱/۲۵
۲	کلمه درست را انتخاب نمایید. الف: نیروی مقاومت شاره به (جرم-بزرگی جسم) بستگی دارد. ب: در یک چرخش کامل ماه به دور زمین (سرعت-تندی) متوسط صفر است. پ: دوره تناوب سامانه جرم فتر به دامنه بستگی (دارد-ندارد). ت: مسافتی که خودرو از لحظه دیدن مانع تا ترمز گرفتن طی می کند مسافت (ترمز- واکنش) نام دارد.	۱
۳	چتر بازی در هوای آرام و در امتداد قائم در حال سقوط است. با رسم شکل: الف: نیروهای وارد بر چتر باز را مشخص کنید. ب: واکنش هریک از این نیروها به چه جسمی وارد می شود؟	۱
۴	وقتی اتومبیلی ناگهان ترمز می کند سرنشینان اتومبیل به جلو پرتاب می شوند، این پدیده با کدام قانون نیوتون قابل توضیح است چرا؟	۰/۵
۵	قطره بارانی به جرم 50mg از ابری رها می شود و سقوط می کند. در لحظه ای که به تندی حدی خود می رسد، نیروی مقاومت هوای وارد بر آن چند نیوتون است؟ $g = 10 \frac{m}{s^2}$	۰/۵

۱/۵	<p>۶ نمودار سرعت زمان متحرکی که از مکان اولیه $x_0 = -25$ شروع به حرکت می کند مطابق شکل زیر است با بدست آوردن مکان متحرک در لحظات $t = 5s$ و $t = 10s$ نمودار مکان - زمان این متحرک را رسم نمایید.</p> 	۶
۱	<p>۷ در شکل های زیر خودروها در امتداد محور x و با شتاب ثابت در حرکت اند. با ذکر دلیل توضیح دهید حرکت هریک از خودروها، توسط کدام یک از نمودارهای $v-t$ داده شده توصیف می شود.</p> 	۷
۱	<p>۸ در شکل نمودار مکان - زمان متحرکی که در راستای محور x حرکت می کند، داده شده است به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف: در چه لحظه ای متحرک از مبدا مکان می گذرد؟</p> <p>ب: متحرک در بازه t_3 تا t_4 در حال نزدیک شدن به مبدا است یا دور شدن؟</p> <p>پ: یک بازه زمانی نام ببرید که متحرک خلاف جهت محور x حرکت می کند.</p> <p>ت: جابجایی کل در جهت محور x است یا خلاف جهت آن؟</p> 	۸
۱/۵	<p>۹ اتومبیلی از حال سکون با شتاب $4 \frac{m}{s^2}$ شروع به حرکت می کند در این لحظه یک موتور سوار با سرعت ثابت $72 \frac{km}{h}$ از اتومبیل سبقت می گیرد. الف: پس از چند ثانیه و طی چه مسافتی اتومبیل به موتور سوار می رسد. ب: سرعت اتومبیل هنگام رسیدن به موتور سوار چقدر است.</p>	۹

۱۰	<p>گلوله‌ای را از بالای ساختمانی رها می‌کنیم. گلوله پس از $5s$ به زمین برخورد می‌کند.</p> <p>الف: ارتفاع ساختمان چقدر است؟</p> <p>ب: سرعت گلوله در وسط مسیر چقدر است؟</p> <p>نمودار سرعت-زمان آن را رسم کنید.</p>	۱/۵
۱۱	<p>جسمی به جرم $5kg$ روی سطح افقی قرار دارد و ضریب اصطکاک ایستایی و جنبشی بین جسم و سطح به ترتیب 0.5 و 0.4 است. اگر به جسم نیروی افقی و ثابت $26N$ وارد کنیم. الف: آیا جسم شروع به حرکت می‌کند؟</p> <p>ب: نیرویی که سطح افقی به جسم وارد می‌کند چند نیوتون است؟ $g = 10 \frac{m}{s^2}$</p>	۱/۵
۱۲	<p>وزنه‌ای با جرم $4kg$ را به انتهای فنری به طول $15cm$ که ثابت آن $16 \frac{N}{cm}$ است می‌بندیم و فنر را از سقف یک آسانسور آویزان می‌کنیم. اگر آسانسور با شتاب $2 \frac{m}{s^2}$ از حال سکون رو پایین شروع به حرکت کند، طول نهایی فنر چند سانتی متر می‌شود. $g = 10 \frac{m}{s^2}$</p>	۱
۱۳	<p>ماهواره‌ای در ارتفاع $3600km$ سطح زمین به دور زمین می‌چرخد شتاب گرانشی در این ارتفاع چقدر است؟</p> <p>$G = 7 \times 10^{-11} \frac{N.m^2}{kg^2}$ و $M_e = 6 \times 10^{24} kg$ $R_e = 6400 km$</p>	۱
۱۴	<p>شکل زیر صحنه‌ای از یک آزمون تصادف را نشان می‌دهد که در آن خودرویی به جرم $1500kg$ به دیوار برخورد کرده و سپس برمی‌گردد. اگر تندی خودرو هنگام برخورد $54 \frac{km}{h}$ بوده، هنگام بازگشت $5 \frac{m}{s}$ باشد و تصادف $2s$ طول بکشد:</p> <p>الف: تغییر تکانه خودرو</p> <p>ب: اندازه نیروی متوسط وارد بر خودرو</p>	۱

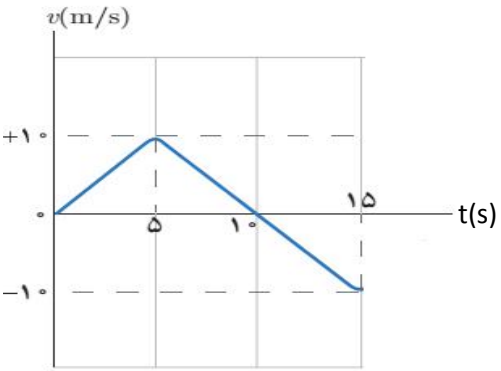
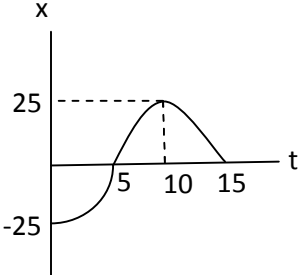

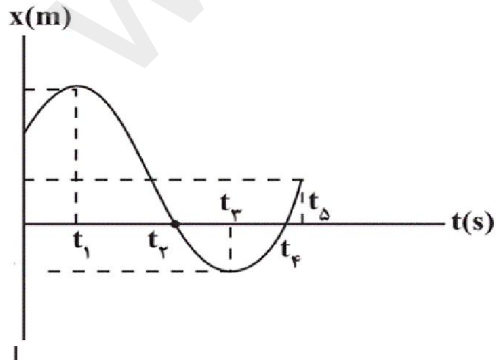
۱۵	<p>خودرویی در یک پیچ افقی به شعاع 20 m دور می‌زند. اگر ضریب اصطکاک ایستایی 0.5 باشد.</p> <p>الف: در این حرکت دایره‌ای کدام نیرو نقش نیروی مرکز گرا را دارد؟</p> <p>ب: این خودرو حداکثر با چه سرعتی می‌تواند پیچ را دور بزند؟ $g = 10 \frac{m}{s^2}$</p>	۱
۱۶	<p>آزمایشی طراحی کنید که در آن بتوان با کمک یک آونگ ساده و یک خط کش و یک زمان سنج دقیق، شتاب جاذبه گرانشی محل آزمایش را اندازه گرفت.</p>	۱
۱۷	<p>نمودار مکان - زمان نوسانگری مطابق شکل است.</p> <p>الف: معادله حرکت نوسانگر را بنویسید؟</p> <p>ب: زمان t را بدست آورید؟</p> <p>ب: اگر جرم وزنه متصل به فنر 20 g باشد انرژی مکانیکی نوسانگر چند ژول است. $\pi^2 = 10$</p>	۲
۱۸	<p>تندی انتشار موج عرضی در یک فنر $200 \frac{m}{s}$ است. اگر فاصله بین یک تراکم و یک انبساط متوالی 25 cm باشد.</p> <p>بسامد موج چند هرتز است؟</p>	۰/۷۵
	<p>موفق باشید.</p>	۲۰

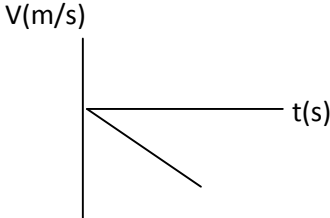
جمع

نام:	وزارت آموزش و پرورش	درس: فیزیک ۳
نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان لرستان	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۴
پایه: دوازدهم	امتحان پایان نیم سال اول	مدت امتحان: ۱۲۰ دقیقه
رشته: ریاضی و فیزیک	سال تحصیلی ۱۴۰۲-۴۰۳	تعداد سوالات: ۱۸ سوال
ساعت امتحان: ۱۰ صبح		نمره:

ارزش هر کس به مقدار دانایی و تخصص اوست. امام علی (ع)

ردیف	سوالات	بارم
۱	درستی یا نادرستی جمله های زیر را مشخص کنید. الف: نیروی عمودی سطح ناشی از تغییر شکل سطح تماس دو جسم است. درست ب: در حرکت کندشونده، شتاب منفی است. نادرست پ: اگر بسامد نوسان واداشته بیشتر از بسامد طبیعی آونگ باشد برای آن تشدید رخ نمی دهد. درست ت: مدار همگام با زمین، یعنی یک ماهواره همواره در نقطه های مختلف بالای زمین باشد. نادرست ث: بیشترین طول موج درطیف امواج الکترومغناطیسی مربوط به امواج رادیویی است. درست	۱/۲۵
۲	کلمه درست را انتخاب نمایید. الف: نیروی مقاومت شاره به (جرم- بزرگی جسم) بستگی دارد. ب: دریک چرخش کامل ماه به دور زمین (سرعت -تندی) متوسط صفر است. پ: دوره تناوب سامانه جرم فتر به دامنه بستگی (دارد- ندارد). ت: مسافتی که خودرو از لحظه دیدن مانع تا ترمز گرفتن طی می کند مسافت (ترمز- واکنش) نام دارد.	۱
۳	چتر بازی در هوای آرام و در امتداد قائم در حال سقوط است. با رسم شکل الف: نیروهای وارد بر چتر باز را مشخص کنید. ب: واکنش هریک از این نیروها به چه جسمی وارد می شود؟ واکنش مقاومت هوا به هوا و واکنش وزن به زمین	۱
۴	وقتی اتومبیلی ناگهان ترمز می کند سرنشینان اتومبیل به جلو پرتاب می شوند، این پدیده با کدام قانون نیوتون قابل توضیح است چرا؟ در حالتی که خودرو ناگهان توقف می کند اجسام داخل خودرو تمایل دارند حالت رو به جلوی خود را حفظ کنند در نتیجه اجسام به سمت جلو پرت می شوند.	۰/۵
۵	قطره بارانی به جرم 50mg از ابری رها می شود و سقوط می کند. در لحظه ای که به تندی حدی خود می رسد، نیروی مقاومت هوای وارد بر آن چند نیوتون است؟ $g = 10 \frac{m}{s^2}$ $f_d = mg \Rightarrow f_d = 50 \times 10^{-6} \times 10^1 = 5 \times 10^{-4} \text{ N}$	۰/۵

۱/۵	<p>نمودار سرعت زمان متحرکی که از مکان اولیه $x_0 = -25$ شروع به حرکت می کند مطابق شکل زیر است با بدست آوردن مکان متحرک در لحظات $t = 5s$ و $t = 10s$ نمودار مکان - زمان این متحرک را رسم نمایید.</p> <div style="background-color: #00FFFF; padding: 10px; margin: 10px 0;"> $x = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0$ $x(5) = \frac{1}{2} \times 2 \times (5)^2 - 25 = 0$ $x(10) = \frac{1}{2} \times (-2) \times (5)^2 + 10(5) + 0 = 25$ </div> 	۶
۱	<p>در شکل های زیر خودروها در امتداد محور x و با شتاب ثابت در حرکت اند. با ذکر دلیل توضیح دهید حرکت هریک از خودروها، توسط کدام یک از نمودارهای $v-t$ داده شده توصیف می شود.</p> <p>شکل الف توسط نمودار ۱ و شکل ب توسط نمودار ۳ توصیف می شود. زیرا شتاب بصورت شیب نمودار سرعت زمان است که در هر دو حالت شیب باید مثبت باشد و اگر نمودار سرعت زمان بالای محور زمان باشد سرعت مثبت و پایین محور زمان باشد سرعت منفی است.</p>	۷
۱	<p>در شکل نمودار مکان - زمان متحرکی که در راستای محور x حرکت می کند، داده شده است به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>الف: در چه لحظه ای متحرک از مبدا مکان می گذرد؟ t_2</p> <p>ب: متحرک در بازه t_3 تا t_4 در حال نزدیک شدن به مبدا است یا دور شدن؟ نزدیک شدن</p> <p>پ: یک بازه زمانی نام ببرید که متحرک خلاف جهت محور x حرکت می کند. $(t_2$ تا $t_1)$ یا $(t_2$ تا $t_3)$</p> <p>ت: جابجایی کل در جهت محور x است یا خلاف جهت آن؟ خلاف جهت</p>	۸

۹	<p>۱/۵ اتومبیلی از حال سکون با شتاب $4 \frac{m}{s^2}$ شروع به حرکت می کند در این لحظه یک موتور با سرعت ثابت $72 \frac{km}{h}$ از اتومبیل سبقت می گیرد. الف: پس از چند ثانیه و طی چه مسافتی اتومبیل به موتور می رسد. ب: سرعت اتومبیل هنگام رسیدن به موتور چقدر است.</p> $x_1 = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \Rightarrow x_1 = 2t^2, \quad x_2 = 20t$ $x_1 = x_2 \Rightarrow 2t^2 = 20t \Rightarrow t = 10s, \quad x = 200m$ $v = at + v_0 \Rightarrow v = 4 \times 10 = 40$
۱۰	<p>۱/۵ گلوله ای را از بالای ساختمانی رها می کنیم. گلوله پس از $5s$ به زمین برخورد می کند. الف: ارتفاع ساختمان چقدر است؟</p> $y = -\frac{1}{2}gt^2 + y_0 \Rightarrow y = -5(5)^2 = -125m$ <p>ب: سرعت گلوله در وسط مسیر چقدر است؟</p> $v^2 = -2g\Delta y \Rightarrow v^2 = -20 \times (-62.5) = 1250 \Rightarrow v = \sqrt{1250} = 35.35$ <p>نمودار سرعت - زمان آن را رسم کنید.</p>
۱۱	<p>۱/۵ جسمی به جرم $5kg$ روی سطح افقی قرار دارد و ضریب اصطکاک ایستایی و جنبشی بین جسم و سطح به ترتیب 0.5 و 0.4 است. اگر به جسم نیروی افقی و ثابت $26N$ وارد کنیم. الف: آیا جسم شروع به حرکت می کند؟</p> <p>ب: نیرویی که سطح افقی به جسم وارد می کند چند نیوتون است؟ $g = 10 \frac{m}{s^2}$</p> <p>الف: بله حرکت می کند.</p> $f_{s\max} = \mu_s f_N \Rightarrow f_{s\max} = 0.5 \times 50 = 25 < f = 26 \Rightarrow f_k = \mu_k f_N = 0.4 \times 50 = 20$ <p>ب:</p> $R = \sqrt{f_N^2 + f_k^2} \Rightarrow R = \sqrt{(50)^2 + (20)^2} = 10\sqrt{29}$
۱۲	<p>۱ وزنه ای با جرم $4kg$ را به انتهای فنری به طول $15cm$ که ثابت آن $16 \frac{N}{cm}$ است می بندیم و فنر را از سقف یک آسانسور آویزان می کنیم. اگر آسانسور با شتاب $2 \frac{m}{s^2}$ از حال سکون رو پایین شروع به حرکت کند، طول نهایی فنر چند سانتی متر می شود. $g = 10 \frac{m}{s^2}$</p> $mg - f_e = ma \Rightarrow 40 - 16x = 8 \Rightarrow 32 = 16x \Rightarrow x = 2cm$ $x = l - l_0 \Rightarrow 2 = l - 15 \Rightarrow l = 17$

۱	<p>ماهوره‌ای در ارتفاع 3600 km سطح زمین به دور زمین می‌چرخد شتاب گرانشی در این ارتفاع چقدر است؟</p> $G = 7 \times 10^{-11} \frac{N.m^2}{kg^2} \text{ و } M_e = 6 \times 10^{24} \text{ kg } R_e = 6400 \text{ km}$ $g = \frac{GM_e}{(R_e + h)^2} \Rightarrow g = \frac{7 \times 10^{-11} \times 6 \times 10^{24}}{(10^7)^2} = 4.2 \text{ N}$	۱۳
۱	<p>شکل زیر صحنه‌ای از یک آزمون تصادف را نشان می‌دهد که در آن خودرویی به جرم 1500 kg به دیوار برخورد کرده و سپس برمی‌گردد. اگر تندی خودرو هنگام برخورد $54 \frac{km}{h}$ بوده، هنگام بازگشت $5 \frac{m}{s}$ باشد و تصادف 2 s طول بکشد:</p> <p>الف: تغییر تکانه خودرو</p> $\Delta p = m(V_2 - V_1) \Rightarrow$ $\Delta p = 1500(5 - (-15)) = 30000$ <p>ب: اندازه نیروی متوسط وارد بر خودرو</p> $F_{net} = \frac{\Delta p}{\Delta t} \Rightarrow F_{net} = \frac{30000}{2} = 1500$	۱۴
۱	<p>خودرویی در یک پیچ افقی به شعاع 20 m دور می‌زند. اگر ضریب اصطکاک ایستایی 0.5 باشد.</p> <p>الف: در این حرکت دایره‌ای کدام نیرو نقش نیروی مرکز گرا را دارد؟ نیروی اصطکاک ایستایی</p> <p>ب: این خودرو حداکثر با چه سرعتی می‌تواند پیچ را دور بزند؟ $g = 10 \frac{m}{s^2}$</p> $V = \sqrt{\mu_s r g} = \sqrt{0.5 \times 20 \times 10} = 10 \frac{m}{s}$	۱۵
۱	<p>آزمایشی طراحی کنید که در آن بتوان با کمک یک آونگ ساده و یک خط کش و یک زمان سنج دقیق، شتاب جاذبه گرانشی محل آزمایش را اندازه گرفت.</p> <p>ابتدا به کمک خط کش طول نخ را اندازه می‌گیریم و بعد آونگ را به نوسان درآورده و در یک مدت زمان t، تعداد نوسان‌ها را شمارش کرده و از رابطه $T = \frac{t}{n}$ دوره تناوب را محاسبه کرده و بعد با کمک رابطه $T = 2\pi \sqrt{\frac{L}{g}}$ مقدار شتاب جاذبه را محاسبه می‌نماییم.</p>	۱۶

۲	<p>نمودار مکان - زمان نوسانگری مطابق شکل است.</p> <p>الف: معادله حرکت نوسانگر را بنویسید؟</p> $x = A \cos(\omega t)$ $A = 8 \text{ cm} \quad 5 \frac{T}{4} = 0.5 \quad T = 0.4 \text{ s} \quad \omega = \frac{2\pi}{T} = 5\pi$ $x = 8 \cos(5\pi t)$ <p>ب: زمان t را بدست آورید؟</p> $x = 8 \cos(5\pi t) \Rightarrow 4\sqrt{2} = 8 \cos(5\pi t) \Rightarrow \cos(5\pi t) = \frac{\sqrt{2}}{2} \Rightarrow 5\pi t = \frac{\pi}{4} \Rightarrow t = \frac{1}{20} = 0.05 \text{ s}$ <p>پ: اگر جرم وزنه متصل به فنر 20 g باشد انرژی مکانیکی نوسانگر چند ژول است. $\pi^2 = 10$</p> $E = \frac{1}{2} m \omega^2 A^2 \Rightarrow E = \frac{1}{2} \times \frac{2}{100} \times 25 \times 10 \times (0.08)^2 = 0.016 \text{ J}$	۱۷
۰/۷۵	<p>تندی انتشار موج طولی در یک فنر $200 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ است. اگر فاصله بین یک تراکم و یک انبساط متوالی 25 cm باشد. بسامد موج چند هرتز است؟</p> $V = \lambda f \Rightarrow 200 = 0.5 f \Rightarrow f = 400 \text{ HZ}$	۱۸
۲۰	جمع	